

ÎNCHEIERE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă, la acțiunea oblică depusă de Societatea pe Acțiuni “Termoelectrica”, în interesele CCL nr.147 din mun. Chișinău împotriva Chetrușca Iulia cu privire la încasarea datoriei și **acțiunea reconvențională** înaintată de Chetrușca Iulia împotriva CCL nr.147 cu privire la excluderea din factura pentru energia termică, pe perioada de facturare 01 septembrie 2018 – 30 septembrie 2018 și în facturile ulterioare, a indicației ”datorie”,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2020 prin care s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 12 decembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 23 iulie 2018, S.A. ”Termoelectrica” acționând în interesele Cooperativei de Construcții a Locuințelor nr.147 din mun. Chișinău s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune oblică împotriva Iuliei Chetrușca cu privire la încasarea datoriei în sumă de 15 818,25 lei, pentru consumul energiei termice, în perioada octombrie 2015 - aprilie 2018.

În motivarea acțiunii a menționat că, potrivit contractului de livrare a energiei termice în apa caldă nr.147 din 28.11.2014, încheiat între S.A. ”Termoelectrica” (redenumită S.A. „Centrala Electrică cu Termoficare nr.2 din Chișinău - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și CCL nr.147 mun. Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la 18 iunie 2018, datoria la consumul de energie termică constituia suma de 213 431,27 lei, devenind de fapt debitorul S.A. ”Termoelectrica”.

CCL nr.147 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat în judecată pe Chetrușca Iulia, pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 15818,25 lei acumulată în perioada 2 octombrie 2015 -

aprilie 2018, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată și în consecință, CCL nr.147 a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care îl pune în imposibilitate de a se achita pe creanțele sale față de "Termoelectrica" SA, devenind de fapt debitor, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Astfel, pentru a evita consecințe prejudiciabile, S.A. "Termoelectrica" consideră este în drept de a-și exercita dreptul cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane prin acțiunea oblică, deoarece are un interes serios și legitim de a conserva creanța CCL nr.147 la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Reclamantul a invocat că, conform informației din Registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietar al apartamentului nr. 125 din str. Gh. Madan 46/5, mun. Chișinău, este înregistrat după Chetrușca Iulia Nicolae.

În baza contului personal deschis la CCL nr.147 pe numele pârâtului, ultimul a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Potrivit informației privind situația despre achitarea pentru energia termică, pârâtul, fiind domiciliat în apartamentul nr. 125 din str. Gh. Madan 46/5, mun. Chișinău, în perioada octombrie 2015 - aprilie 2018 a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 15 818,25 lei.

Astfel, în temeiul art. 25 (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator, iar până la momentul înaintării cererii în instanța de judecată, pârâtul nu a întreprins nici o acțiune privind stingerea datoriei pentru energia termică.

În cadrul examinării cauzei în fond, la 08 august 2018, Chetrușca Iulia a înaintat acțiune reconvențională împotriva CCL nr. 147 din mun. Chișinău solicitând obligarea excluderii din factura pentru energia termică, întocmită pentru consumul în apartamentul nr. 125 din str. Gheorghe Madan 46/5, mun. Chișinău, pe perioada de facturare 01 septembrie 2018 - 30 septembrie 2018 și în facturile ulterioare, indicația "datorie (lei) în sumă de 415 815,25 lei, total datorii 15815,25 lei.

În motivare a indicat că, datoria solicitată a fost formată în perioada noiembrie 2015 aprilie 2018.

Proprietari și posesori ai apartamentului în această perioadă au fost Țurcan Iurie și Țurcan Tatiana.

În cadrul procedurii de executare silită nr.067-755r/17, la 13 septembrie 2017, prin încheierea nr.067755 T/17 executorului judecătoresc Sărătură Nelea s-a dispus transmiterea bunului imobil cu nr. 3 cadastral 0100405.121.01.125, situat în mun. Chișinău, str. Gh. Madan 46/5, ap.125 ce aparține debitorilor Țurcan Iurie și Țurcan Tatiana, în proprietatea Iuliei Chetrușca.

Deoarece accesul în apartament nu era posibil, Chetrușca Iulia a fost nevoită să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată privind evacuarea forțată a lui Țurcan Iurie și Țurcan Tatiana.

La 15 ianuarie 2018, a fost admisă cererea de chemare în judecată și dispusă evacuarea lui Țurcan Iurie și Țurcan Tatiana din apartament.

La 12 septembrie 2018, a fost efectuată evacuarea propriu zisă, și Chetrușca Iulia a intrat în posesia bunului.

Chetrușca Iulia a menționat că, nu a domiciliat niciodată în apartamentul nr.125, nu a avut nici contract de furnizare a energiei termice și nici facturi pe numele ei pentru perioada când s-a format datoria. Astfel, ea nu poate răspunde nici contractual, nici delictual față de reclamant precum și nici nu realizează o îmbogățire fără justă cauză din contul reclamantei. Suma neîncasată de reclamant nu s-a format din cauza acțiunilor sau inacțiunilor a pârâtei pentru ca ea să fie chemată la executarea obligației de plată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 decembrie 2019, acțiunea oblică depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele CCL nr.147 din mun. Chișinău, s-a respins.

S-a admis acțiunea reconvențională înaintată de Chetrușca Iulia.

S-a obligat CCL nr.147 din mun. Chișinău să excludă din factura pentru energia termică, apartamentul nr.125 din str. Gheorghe Madan 46/5, mun. Chișinău, pe perioada de facturare 01 septembrie 2018 - 30 septembrie 2018 și în facturile ulterioare, indicația datorie (lei) în sumă de 15815,25 lei, total datorii 15815,25 lei.

S-a încasat de la CCL nr.147 din mun. Chișinău, în beneficiul statului, taxă de stat în sumă de 100 (una sută) lei.

Pentru a hotărî astfel instanța de fond a constatat că, Chetrușca Iulia nu a consumat și nu putea consuma serviciile comunale pretinse de reclamant. Aceasta s-a instalat în apartament după data până la care se pretinde plata pentru serviciile comunale.

De la Iulia Chetrușca nu pot fi pretinse nici datoriile formate începând cu la 07 noiembrie 2017, dată de la care aceasta a devenit proprietar al apartamentului, deoarece aceasta nu a avut posibilitatea de a-și exercita dreptul de posesie asupra imobilului acționând posesorii lui cu cerere de chemare în judecată cu privire la evacuare.

Instanța de fond a conchis că, Chetrușca Iulia nu poate fi considerată ca fiind consumator a serviciilor comunale în sensul prevederilor art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, deoarece nu a întrunit calitățile de consumator al serviciilor comunale.

Ca urmare, instanța a reținut că, acțiunea reconvențională înaintată de Chetrușca Iulia este întemeiată și urmează a fi admisă.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe la 20 decembrie 2019 S.A. „Termoelectrica” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 decembrie 2019, solicitând casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea oblică înaintată de S.A. „Termoelectrica” să fie admisă, iar cererea reconvențională să fie respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2020, a fost respins apelul declarat de S.A. „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 decembrie 2019.

La 07 ianuarie 2021, S.A. „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2020 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii oblice și respingerea acțiunii reconvenționale.

În motivare a invocat că, prin prisma dreptului de proprietate, Iuliei Chetrușca îi revine obligația de a achita datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 15 818, 25 lei.

Recurentul a invocat că, nu constituie temei de respingere a acțiunii oblice, faptul că datoria în mărime de 15 818,25 lei în perioada de facturare 01 septembrie 2018-30 septembrie 2018 a fost formată până la momentul intrării în posesia imobilului.

În condițiile în care Chetrușca Iulia la 07 noiembrie 2017 a devenit proprietar al imobilului, are obligația să achite datoriile formate anterior, dacă acestea nu au fost achitate de către foștii proprietari.

Recurentul consideră că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume prevederile art.11 alin.(1) și (3) din legea condominiului în fondul locativ din 30 martie 2000, normă aplicabilă speței.

În momentul preluării dreptului de proprietate, în schimbul achitării datoriei, Chetrușca Iulia urma să convină cu foștii proprietari condițiile de achitare a datoriilor pentru serviciile locativ-comunale, iar dacă acest fapt nu a fost indicat în încheierea executorului judecătoresc, riscurile au fost transmise cumpărătorului.

În opinia recurentului, soluția instanțelor ierarhic inferioare de admitere a acțiunii reconvenționale este ilegală și neîntemeiată.

Ca temei de drept a recursului, recurentul a invocat prevederile art.432 alin.(2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 08 octombrie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată la 11 noiembrie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 04 ianuarie 2021, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 25 ianuarie 2021, instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat, potrivit avizelor de recepție (f.d. 199-200).

Prin referința depusă la 18 februarie 2021, Chetrușca Iulia a menționat că soluția instanței de apel este una corectă și legală și a pledat pentru respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Victor Burduh